

Algemene Beschouwingen 29 juni 2016

Onder embargo tot moment van uitspreken. Alleen de uitgesproken tekst is geldig.

Voorzitter,

Groningen is veelzijdig. Zoveel mensen met plannen en idealen. Met wensen en zorgen. Oud en jong. Ik denk aan hen als ik hier in deze Staten het woord mag voeren als volksvertegenwoordiger.

Aan Zoia, een jonge vrouw gevlucht vanuit Pakistan. Ze bouwt nu een nieuw leven aan het op hier in Nederland. Haar eigen ervaringen over de komst naar Nederland motiveerde haar de organisatie Groningen Verwelkomt Vluchtelingen op te richten.

Aan Marcel, die als enthousiaste ondernemer kan vertellen hoe hij met zijn innovatieve uitvinding, een stoommachine, auto's milieuvriendelijk kan reinigen. Een mooi voorbeeld van innovatief en duurzaam mkb.

Aan Ulfert, die zich met hart en ziel inzet voor de voedselbank en terecht de vinger op een pijnlijke plek legt: de ongelijke verdeling tussen arm en rijk, ook hier in de stad.

Aan Frouke, die met ongelooflijk veel veerkracht iedere keer weer een tegenslag te verwerken krijgt bij de versterking van haar woning en schadeherstel als gevolg van de aardbevingen.

Aan Pieter en Wilma die met veel liefde met hun zorgboerderij in het Westerkwartier een warm huis, een veilige omgeving, rust, ruimte en structuur willen bieden aan jonge mensen die dat nodig hebben.

Aan Wiantha, die tot 'Kanjier van het Jaar' werd uitgeroepen nadat ze de laatste 1,5 jaar van haar schoolperiode alle lessen thuis had moeten volgen door lichamelijke klachten en operaties, maar nu haar VMBO-diploma gaat halen!

Voorzitter, **ik geloof** dat deze mensen onze provincie maken tot wat die is.

Ik geloof in een samenleving waarin mensen **naar elkaar omkijken** en **zorg hebben voor elkaar**. Duizenden vrijwilligers en mantelzorgers zetten zich belangeloos in voor hun naasten. Zij zijn een licht voor Groningen en verdienen onze steun.

De ChristenUnie maakt zich zorgen over de sluiting van verzorgingstehuizen in onze provincie. Het moet mogelijk blijven om oud te worden in je eigen omgeving! Daarom vragen we het college: kijk naar mogelijkheden om die ouderenzorg beschikbaar te houden in onze provincie. De SP heeft hierover ook namens de ChristenUnie een motie ingediend.

Met bewondering hebben we gekeken naar de inwoners van Kloosterburen die met hun dorpscoöperatie de zorgvoorziening voor ouderen in hun eigen dorp hebben gekocht. De provincie zou wat ons betreft moeten kijken of dit voorbeeld ook op andere plekken gevolgd kan worden waar de ouderenzorg dreigt te verdwijnen.

Ik geloof in een prachtige provincie waar het **goed wonen, werken en opgroeien** is. En waar **veiligheid** altijd voorop staat.

Maar steeds minder Groningers voelen zich veilig op de plek waar zij wonen. Uit onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen blijkt dat van de mensen die vaker aardbevingsschade hebben gehad, nog maar 40 procent zich veilig voelt in zijn eigen huis. Regelmatig verschijnen er berichten dat mensen hun huis moeten verlaten omdat het uit veiligheidsoverwegingen niet langer verantwoord is daar te wonen.

De onderzoekers van de RuG concludeerden ook dat gezondheidsklachten toenemen. Wij vragen daarom vandaag opnieuw aandacht voor de gevolgen van aardbevingen die niet zo duidelijk zichtbaar zijn. Vlak voor de zomer zullen de onderzoekers verdiepende conclusies naar buiten brengen. Wij vinden dat die conclusies moeten leiden tot concrete maatregelen. Daarom dienen wij straks samen met GroenLinks een motie in.

In het afgelopen jaar zijn eindelijk de eerste stappen richting versterking van scholen en woningen gezet. Toch wordt nog steeds onvoldoende rekening gehouden met de veiligheid van de mensen in Groningen. Daarvoor moet het probleem in de kern worden aangepakt. Het niveau van gaswinning moet verder omlaag, zodat het aantal aardbevingen vermindert en daardoor kans op schade verkleint. Tegelijkertijd moet het tempo van het bouwkundig versterken van woningen omhoog.

Ik geloof dat we **zuinig** moeten zijn **op onze aarde**. Daarom kiezen wij voor **duurzame energiebronnen** en voor **besparing**.

De noodzaak om te werken aan duurzame energie ervaren we in Groningen dagelijks door de aardgaswinning. [Dit vraagt om tempo, concrete afspraken en een goede coördinatie. Maximaal inzetten op besparing en op een overgang naar andere vormen van energiegebruik en -opwekking.]

Een van de grootste uitdagingen maar ook een van de meest effectieve klimaatmaatregelen is nu de transitie van de bestaande bebouwde omgeving. Onze huizen. De ChristenUnie wil dat we dit concreet maken door in te zetten op het zoveel mogelijk afkoppelen van het gas. Daarover hebben we vorig jaar in deze Staten een motie aangenomen. We willen aanjagen dat de provincie nu samen met gemeenten afspraken gaat maken over het aantal te realiseren energieneutrale woningen. Wil het College hierover in overleg gaan met de gemeenten en ons vertellen wat daaruit komt?

Ik geloof in een bloeiende samenleving waarin **iedereen mee kan doen**. Samen werken aan een sterke, sociale en duurzame economie en aan voldoende werk in de regio. Ook voor jongeren. Daarom kiezen wij voor ruimte voor ondernemerschap.

Met het economisch programma in deze Statenperiode werkt de provincie bijvoorbeeld aan het faciliteren van starters/ZZP'ers en aan een betere aansluiting tussen bedrijfsleven en onderwijs, zodat je met je behaalde diploma straks ook echt een baan kunt vinden.

Voorzitter, de plannen die in de Voorjaarsnota staan sluiten aan bij wat de ChristenUnie belangrijk vindt. Vrijwilligerswerk wordt ondersteund, we dragen bij aan de invulling van de dag van vluchtelingen. Er is een bushalte gekomen bij het AZC in Ter Apel en het openbaar vervoer wordt betaalbaarder voor bijvoorbeeld scholieren en gezinnen. De provincie werkt aan investeringsmogelijkheden voor het midden- en kleinbedrijf en verduurzaming van de landbouw met ruimte voor boeren. Ook maakt de provincie zich sterk voor het behoud van oude kerken en monumenten. En we blijven strijdbaar in het gaswinningsdossier waarin veiligheid voorop moet staan.

De plannen voor het nieuwe jaar laten zien dat het provinciebestuur aan het werk is voor Zoia, voor Marcel, voor Ulfert, voor Frouke, voor Pieter en Wilma, voor Wiantha en voor al die andere mensen die onze provincie maken tot wat die is.

Samen **geloven wij** in oplossingen die verder gaan dan morgen.

Voorzitter, ik rond af.

We weten dat velen u en ons, als bestuurders en volksvertegenwoordigers van deze provincie, wijsheid en zegen toebidden. Deze wijsheid en zegen wil ik u, voorzitter, het College, onze collega's in de Staten, degene die ons ondersteunen en de mensen die het debat vandaag volgen vanuit deze zaal of als kijker thuis van harte toewensen.

Ik dank u wel.

Stieneke van der Graaf, *Fractievoorzitter ChristenUnie Provincie Groningen*